

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový modul VI/2

Vytváření podmínek pro rozvoj znalostí, schopností a dovedností v oblasti finanční gramotnosti

Téma VI.2.1

Řemeslná živnost v praxi

14. Pracovní smlouva

Mgr. Zuzana Válková

Kdy se uzavírá pracovní smlouva?

- ❖ pracovní smlouvu uzavírá zaměstnavatel se svým budoucím zaměstnancem a vzniká tak **pracovní poměr**
- ❖ musí splňovat formální i obsahové náležitosti
- ❖ uzavírá se písemně, nejpozději v den, který je sjednán jako den nástupu
- ❖ sepisuje se ve třech vyhotoveních (zaměstnanec 1x originál, zaměstnavatel 2x originál) a nesmí chybět podpisy obou stran

Podstatné náležitosti pracovní smlouvy

V pracovní smlouvě je zaměstnavatel se zaměstnancem povinen dohodnout:

1. Druh práce (funkce, činnost) – přesné vymezení práce na kterou je zaměstnanec přijímán. Může obsahovat i více druhů práce
2. Místo výkonu práce, kde bude zaměstnanec práci vykonávat
3. Den nástupu do práce – tímto dnem vzniká pracovní poměr. Pokud zaměstnanec nenastoupí do práce, je to důvod k odstoupení od smlouvy ze strany zaměstnavatele.

Ostatní náležitosti pracovní smlouvy

Tyto náležitosti musí být taky sjednány, ale nemusí být uvedeny v pracovní smlouvě.

Jedná se např. o:

- ❖ výše mzdy
- ❖ stanovení pracovní doby (směnný provoz)
- ❖ ujednání o dovolené
- ❖ doba trvání pracovního poměru (určitá x neurčitá)
- ❖ vysílání na pracovní cesty
- ❖ sjednání zkušební doby

Vzor pracovní smlouvy

Pracovní smlouva

(dle zákoníku práce)

Petr Novotný, IČ: ..... , se sídlem ..... (**zaměstnavatel**)

a

Josef Navrátil, bytem ..... (**zaměstnanec**)

uzavírají tuto pracovní smlouvu:

I. Vznik pracovního poměru

Pracovní poměr vzniká dne .....

II. Druh práce

Zaměstnanec bude vykonávat práci ..... Výkon práce obnáší .....

III. Místo výkonu práce

Místem výkonu práce je ..... na adrese .....

IV. Doba pracovního poměru

Pracovní poměr se sjednává na jeden rok.

(Pracovní poměr se sjednává na dobu neurčitou.)

Vzor pracovní smlouvy - pokračování

V. Zkušební doba

Sjednává se zkušební doba v délce 3 měsíců.

VI. Mzda

Zaměstnanci náleží za vykonanou práci mzda ve výši 15 000 Kč (patnáct tisíc korun českých). Mzda je splatná po vykonání práce, a to do 5. dne následujícího měsíce, ve kterém vzniklo právo na úhradu mzdy.

VII. Výpovědní doba

Výpovědní doba činí u obou účastníků 2 měsíce.

VIII. Ostatní ustanovení

Ostatní práva a povinnosti účastníků smlouvy se řídí ustanoveními zákoníku práce a souvisejícími pracovně právními předpisy.

IX. Prohlášení stran

Obě strany prohlašují, že si pracovní smlouvu sepsanou na základě svobodné vůle přečetly a s jejím obsahem souhlasí. Na důkaz toho připojují své podpisy.

V ..... dne .....

.....
Petr Novotný
(zaměstnavatel)

.....
Josef Navrátil
(zaměstnanec)

Počet vyhotovení – 3x

1x zaměstnanec

2x zaměstnavatel

Konkurenční doložka

- ❖ je dohoda mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem
- ❖ zaměstnanec se zavazuje, že po dobu 1 roku od skončení pracovního poměru nebude vykonávat činnost, která by poškodila zaměstnavatele nebo měla soutěžní charakter
- ❖ zaměstnavatel se zavazuje poskytnout zaměstnanci peněžité vyrovnání, ve výši min. poloviny průměrného měsíčního platu, na dobu 1 rok
- ❖ lze sjednat také smluvní pokutu za porušení závazku zaměstnance
- ❖ dohoda musí být sjednána písemně, jinak je neplatná
- ❖ může být sjednána i ve zkušební době

Další možnosti vzniku pracovního poměru

Jmenování

- ❖ jmenuje se na významná řídicí místa
- ❖ řídicího pracovníka jmenuje ten, komu přímo podléhají
- ❖ jmenovaný získá jmenovací dekret, platný na určitou dobu zaměstnání
- ❖ ten, který do funkce jmenuje, má také právo odvolat
- ❖ ke vzniku pracovního poměru je však třeba pracovní smlouva

Příklad: ředitele školy na tuto funkci jmenuje krajský úřad, ředitel si zvolí např. statutárního zástupce, kterého také jmenuje.

Další možnosti vzniku pracovního poměru

Volba

- ❖ probíhá u těch pracovních míst, kde zvolený zástupce hájí zájmy nebo názory lidí,
- ❖ volba je předpokladem pro uzavření pracovní smlouvy, kterou vznikne pracovní poměr
- ❖ volí se např.: starosta pro obyvatelstvo, předseda představenstva akciové společnosti, který hájí zájmy akcionářů apod.

Změna pracovního poměru (PP)

V průběhu PP může dojít ke změně jeho obsahu i formy, jak ze strany zaměstnavatele, tak ze strany zaměstnance.

- ❖ obsah PP lze měnit se souhlasem obou stran a musí být písemný

Důvody ke změně pracovního poměru:

- ❖ změna zdravotního stavu zaměstnance
- ❖ pravomocné rozhodnutí soudu (trestné stíhání)
- ❖ změna stavu ženy (těhotenství, kojení)
- ❖ nezpůsobilost pro noční práci

Ukončení pracovního poměru

Znamená zánik pracovně-právního vztahu.

Pracovní poměr nejčastěji končí:

- 1. dohodou:** - obě strany se dohodnou na ukončení PP
(písemné vyhotovení, každá strana jeden originál)
- s uvedením nebo bez uvedení důvodu
- 2. výpovědí:** - písemné ukončení PP jedné strany, bez ohledu na to, zda druhá strana souhlasí nebo ne.
- výpověď musí být druhé straně prokazatelně doručena
- PP končí po uplynutí 2 měsíční výpovědní doby
- zaměstnavatel musí uvést důvod výpovědi
(§ 52 Zákoníku práce), zaměstnanec nemusí

Ukončení pracovního poměru - pokračování

Pracovní poměr nejčastěji končí:

2. výpovědí: - výpověď nesmí nastat v tzv. „ochranné době“ – je to doba, kdy by pro zaměstnance bylo obtížné najít si novou práci (těhotenství ženy, pracovní neschopnost atd.)
- výpověď daná zaměstnanci z organizačních důvodů náleží odstupné ve výši, podle odpracovaných let:
    - 0-1 rok ... jednonásobek průměrného výdělku
    - 1-2 roky... dvojnásobek průměrného výdělku
    - 2 roky a více... trojnásobek průměrného výdělku

Ukončení pracovního poměru

Další důvody k ukončení pracovního poměru:

3. Zrušení ve zkušební době – bez udání důvodu obou stran,
(*pracovní smlouva se jednoduše neprodlouží*)

4. Okamžité zrušení pracovního poměru (§ 55):
  - hrubé porušení pracovní kázně ze strany zaměstnance
  - odsouzení zaměstnance na dobu delší než 1 rok

5. Ukončení PP po uplynutí sjednané doby:
  - pracovní doba sjednaná na dobu určitou

Použitá literatura

1. www.mpsv.cz

2. Zákoník práce

5. Klínský P., Münch O., *Ekonomika pro ekonomická lycea a ostatní střední školy*. Fortuna 2008. ISBN:978-80-7373-033-8

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Děkuji Vám za pozornost

Mgr. Zuzana Válková